

SPOLUPRÁCA MEDZI UNIVERZITAMI A PODNIKMI V MENEJ ROZVINUTÝCH REGIÓNOCH SR

Collaboration between universities and companies in the less developed regions of
the Slovak republic

Klaudia Glittová, Miroslav Šipikal, Juraj Šebo*

Ekonomická univerzita v Bratislave (Národohospodárska fakulta)

*Technická univerzita v Košiciach (Strojnícka fakulta)

**XXV. MEZINÁRODNÍ KOLOKVIUM
O REGIONÁLNÍCH VĚDÁCH**

„University-Business Collaboration“

- Spolupráca podnikov a univerzít najmä v oblasti výskumu je jedným z kľúčových faktorov rozvoja inovácií a ekonomického rastu.
- Od 80. rokov 20. storočia sa spolupráca výrazne zintenzívnila (Etzkowitz, 1998), keďže rastúca konkurencia a globalizácia motivujú aktérov k posilneniu vzájomných väzieb (Sandberg et al., 2011).
- **Triple helix model** (Etzkowitz 2003, Blažek a Uhlíř 2011, Ranga a Etzkowitz 2013, Cai a Etzkowitz 2020).
- Od univerzít sa očakáva, že budú prispievať k regionálnych inováciám a procesom ekonomického rozvoja (Sánchez-Barrioluengo, 2014).
- Bariéry rozvoja – rozdielnosť dvoch svetov, rôzna inštitucionálna politika a kultúra
- *SR patrí medzi krajiny s nízkou mierou spolupráce medzi univerzitami a podnikmi. → cieľom príspevku je poukázať na túto problematiku kvalitatívnym výskumom na základe dotazníkového prieskumu medzi výrobnými podnikmi v SR*

„University-Business Collaboration“

Menej rozvinuté regióny SR – všetky kraje okrem Bratislavského kraja

- V menej rozvinutých regiónoch je kľúčovým faktorom, ktorý ovplyvňuje inovačnú kapacitu práve špecifická štruktúra ekonomiky (Novotný et al., 2016).
- **Dôvodov zlyhaní inovačnej politiky v menej rozvinutých regiónoch je viacero:**
 - nedostatok domáceho dopytu po technológiách (Liagouras, 2010)
 - Spoliehanie sa na PZI
 - priemyselné zameranie výrazne ovplyvní vedomostnú základňu regiónu
- Viacero foriem spolupráce pomáha vytvárať medziinštitucionálne väzby (Vallance et al., 2018)

METODOLÓGIA VÝSKUMU

Dotazníkový prieskum

European Manufacturing Survey 2018 (EMS)

celková vzorka:
200 podnikov s viac ako 20 zamestnancami

Technická univerzita v Košiciach

návratnosť 114 odpovedí

Veľkosť podniku: malé (38 %), stredné 46 % a veľké podniky (16 %)

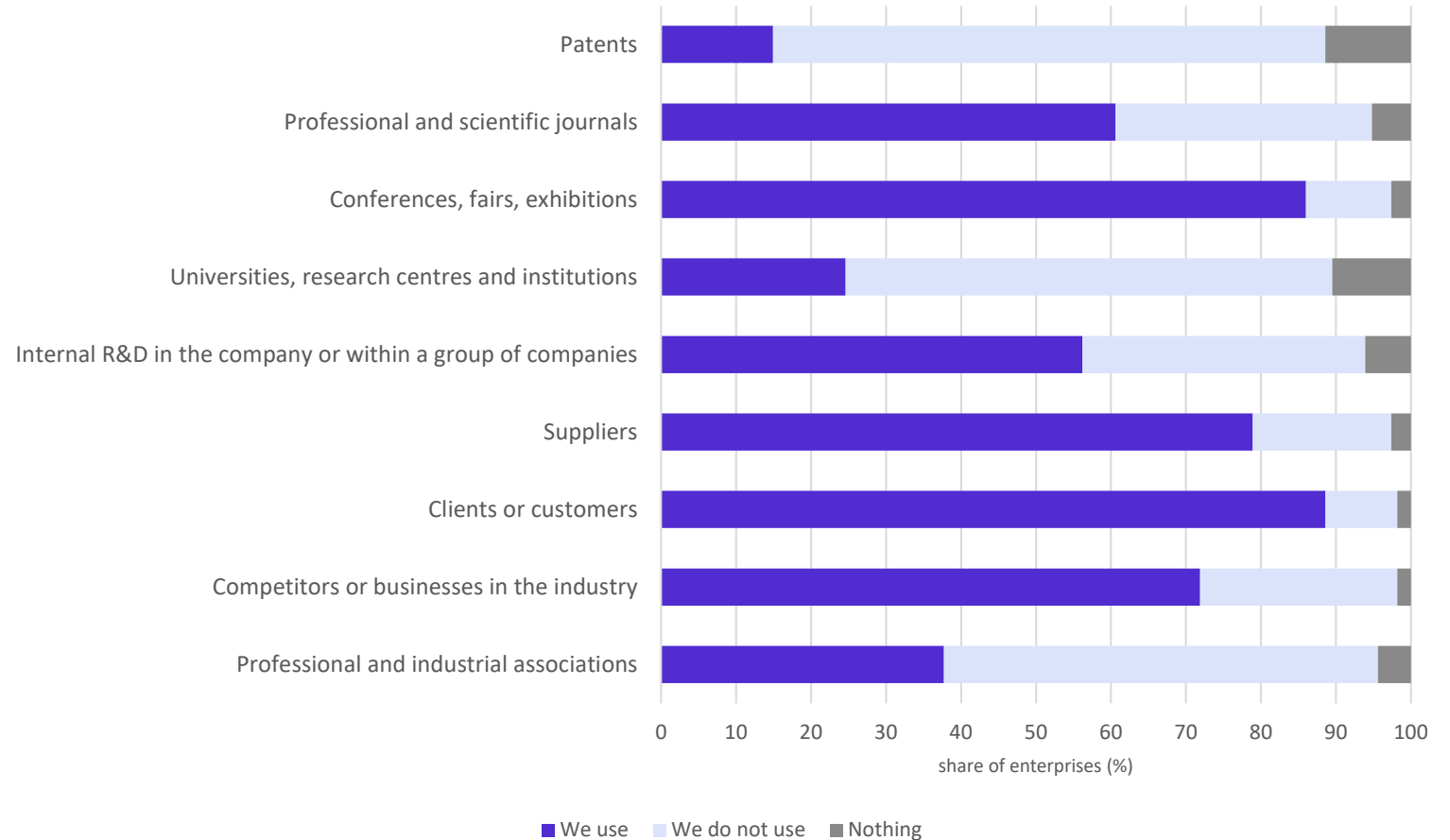
SK NACE Rev. 2: výroba strojov a zariadení (16 %), výroba motorových vozidiel, prívesov a návesov (15 %),
Výroba kovových konštrukcií a zariadení (10 %)

Regionálne zastúpenie: Západné Slovensko (41 %), Stredné Slovensko (30 %) a Východné Slovensko (29 %)

Výsledky výskumu

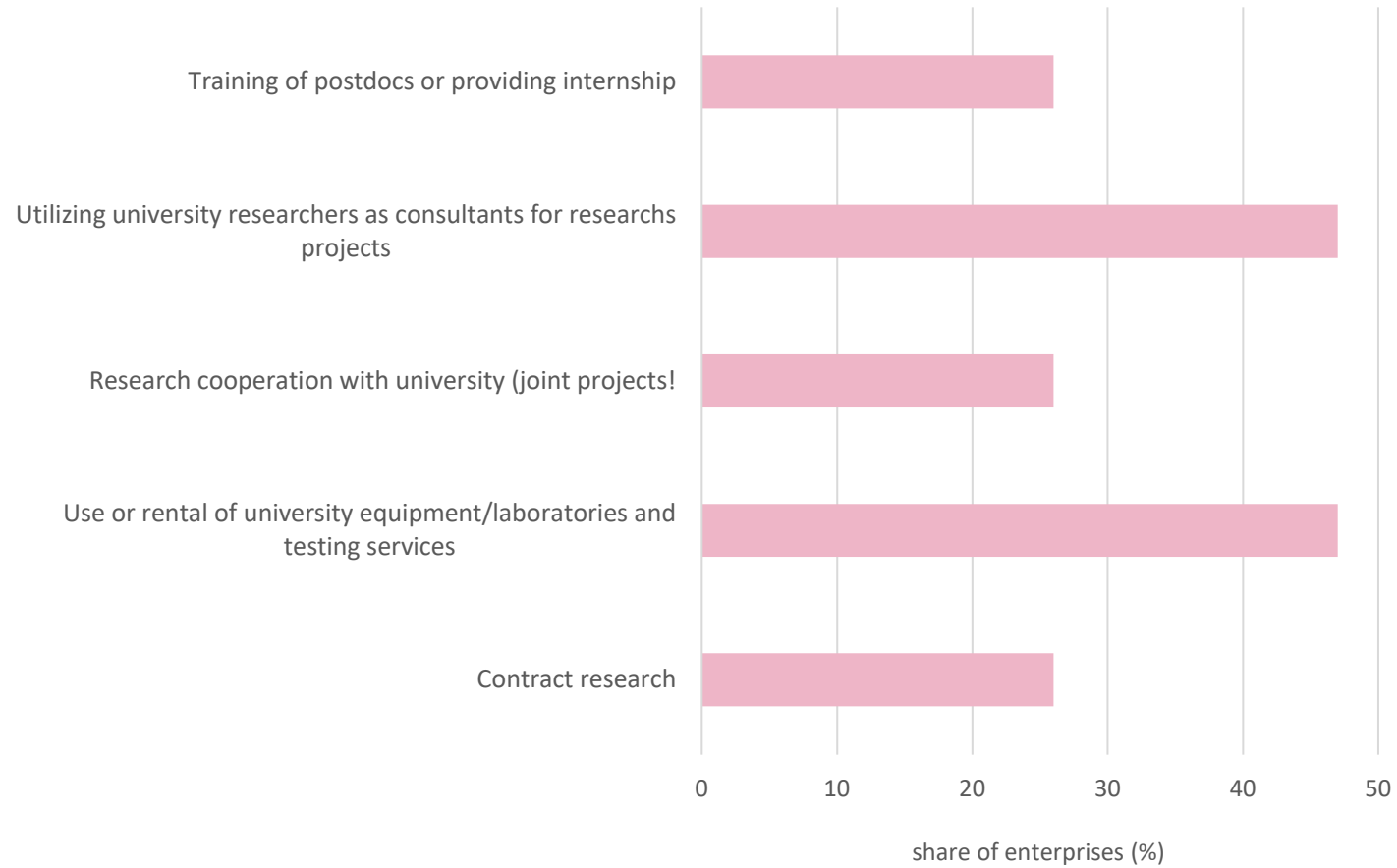
- zdroj informácií, ktoré podniky využívajú na zlepšenie inovačných procesov
- 86 % podnikov využíva informácie od svojich klientov a zákazníkov, konferencií, veľtrhov a výstav
- 78 % od dodávateľov
- 71 % od (konkurenčných) podnikov
- 60 % z odborných a vedeckých časopisov
- 24 % z univerzít a výskumných centier

Fig. 1: Source of information for innovation activities in the companies (N = 114 responses)

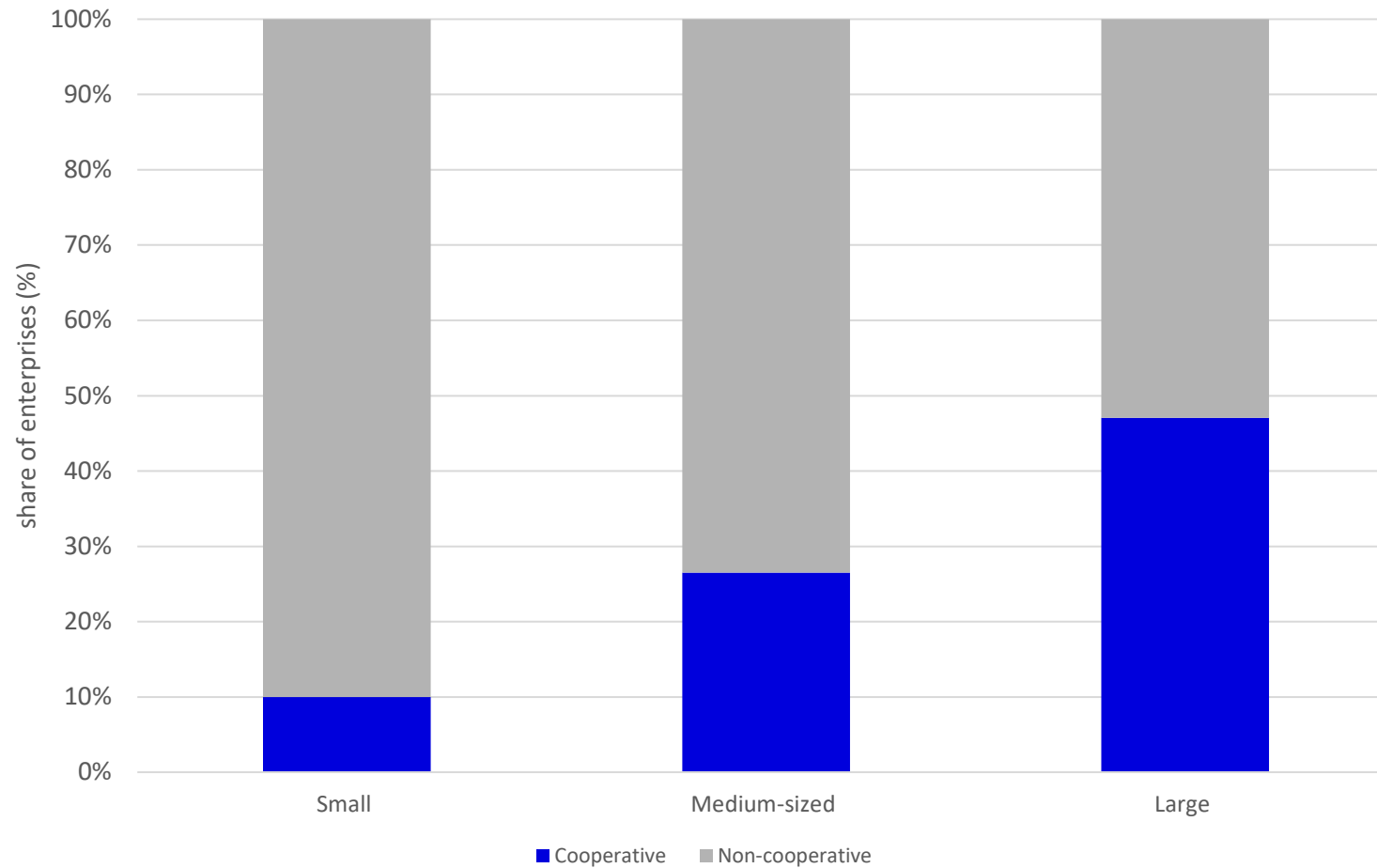
Source: own calculations based on survey results

Fig. 2: Different forms of cooperation between enterprises and universities (as percentage of enterprises that used given form of cooperation) (N = 34 responses)

Source: own calculations based on survey results

Fig. 3: Share of enterprises that cooperate with universities according to their sizes (N = 110 responses)

- Najvýraznejšie rozdiely sú z hľadiska porovnania veľkosti podniku
- Regionálne hľadisko TT 50 %, TN 10 %, ostatné kraje medzi 25 – 35 %

Source: own calculations based on survey results

* N (small) = 42, N (medium-sized) = 50, N (large) = 18

ZÁVER, DISKUSIA A ZHRNUTIE VÝSLEDKOV

Cieľom bolo poukázať na súčasný stav spolupráce univerzít a podnikov v menej rozvinutých regiónoch SR.

Výsledky dotazníkového prieskumu potvrdzujú, že v SR je celkovo veľmi nízka miera spolupráce medzi univerzitami a podnikmi, firmy totiž preferujú iné formy inovačnej spolupráce a získavania znalostí.

Výsledky nekorelujú s ekonomickou alebo inovačnou výkonnosťou regiónov.

Pre ďalšie skúmanie by bolo vhodné rozšíriť výskum a pozrieť sa na politiky na úrovni štátu, ktoré tvoria podmienky inovačnej politiky a spolupráce.

ZDROJE LITERATÚRY

ANDERSON, H., ODEI, S., (2018). The influence of public support on university-industry-government collaboration: the case of the Czech Republic, Slovakia, Hungary and Romania. *Statistika*, vol. 98, no. 4, pp. 352-361. ISSN 1804-8765.

ASHEIM, B., (2012). The changing role of learning regions in the globalizing knowledge economy: A theoretical re-examination. *Regional Studies*, vol. 46, no. 8, pp. 993–1004. ISSN 1360-0591. DOI: 10.1080/00343404.2011.607805.

ETZKOWITZ, H., LEYDESDORFF, L., (1998). The triple helix as a model for innovation studies. *Science and public policy*, vol. 25, no. 3, pp. 195-203. ISSN 1471-5430.

KLÍMOVÁ, V., ŽÍTEK, V., KRÁLOVÁ, M., (2020). How public R&D support affects research activity of enterprises: evidence from the Czech Republic. *Journal of the Knowledge Economy*, vol. 11, no. 3, pp. 888-907. ISSN 1868-7865. DOI: 10.1007/s13132-019-0580-2.

LEŠKOVÁ, A., ŠIPIKAL, M., (2019). Higher Education Institutions Performance in Convergence Regions after the EU Enlargement – Case of Slovakia. *Ekonomický časopis*, vol. 67, no. 7, pp. 743-760. ISSN 0013-3035.

NOVOTNÝ, J., BLAŽEK, J., KVĚTOŇ, V., (2016). The anatomy of difference: Comprehending the evolutionary dynamics of economic and spatial structure in the Austrian and Czech economies. *European Planning Studies*, vol. 24, no. 4, pp. 788–808. ISSN 1469-5944. DOI:10.1080/09654313.2016.1139060.

ODEI, S. A., STEJSKAL, J., (2018). The influence of knowledge sources on firm level innovation: the case of Slovak and Hungarian manufacturing firms. *Central European Business Review*, vol. 7, no. 2, pp. 61–74. ISSN 1805-4862. DOI: 10.18267/j.cebr.199.

ĎAKUJEM ZA POZORNOST.

klaudia.glittova@euba.sk